FISKIMÁLARÁÐIÐ

Løgtingið
Postboks 208
110 Tórshavn

Stjórnarskrivstovan
18. november 2013
Mál: 13/00856-2
(at tilskila í svari)

Tygara skriv: 17/2013

Fyrispurningur um royndarloyvi á Føroya Banka við ymiskum fiskireiðskapi, settur Jacob Vestergaard, landsstýrismanni (at svara skrivliga eftir TS § 52a)

Kári P. Højgaard, løgtingsmaður

1. Kann landsstýrismaðurin upplýsa vektarseðlarnar frá royndarveiðuni eftir havtasku við gørnum á Føroya Banka 1999?
2. Kann landsstýrismaðurin upplýsa teir 4 vektarseðlarnar frá tí eina útróðrarbátinum, sum í 2013 hevur verið úti á Bankanum 4 royndartúrar. Ein í januar, ein í mai, ein í juni og ein í september?
3. Hvussu nógvir húkar eru drignir á hvørjum túri?
4. Er møguleiki fyri at "undirfiska" fiskastovnar við tí fylgju, at hesir hava neiliga ávirkan á aðrar fiskastovnar (t.d. havtaska etur tosk og hýsu)?
5. Um royndarveiða eftir havtasku við gørnum var til ampa fyri línuveiðu og av hesi orsøk bleiv steðgað. Hvørjar eru grundgevingarnar hjá landsstýrismanninum og Havstovuni fyri, at ongar royndir við gørnum eru framdar í 14 ár?

Svar:

Til nr. 1.
Garnaskipið "Nim" royndarfiskaði við havtaskugørnum á Føroya Banka í 1999. Roynt varð á leiðum, har dýpið var umleið 150 metrar, t.v.s. eisini á tí partinum av Bankanum, sum nú er friðaður m.a. fyri gørnum. Veiðinøgdirnar í tíðarskeiðinum 13-06-1999 til 12-09-1999 eru vístar í talvuni niðanfyri (sí annars hjálagt skjal):

Veiðan í royndunum við havtaskugørnum á Føroya Banka 13-06-1999 til 12-09-1999, kg og %-býtið

	kg	%-býtið
Havtaska	108.600	86,44%
Toskur	3.480	2,77%
Upsi	540	0,43%
Kalvi	2.580	2,05%
Skøta	9.840	7,83%
Annað	600	0,48%
Tilsamans	125.640	100,00%

Upplýst er ikki, hvussu nógv gørn eru sett í hvørjari setu. Men skipið var ein túr seinni á árinum (21.-25. oktober). Skrásetingarnar tá vístu m.a., at veiðan var at kalla bara havtaska (98,3 %), og fyri hvørt garnið fingu teir 7,41 kg.

Til nr. 2.
Hjálagt er yvirlit yvir veiðuna fyri hvønn túr hjá útróðrarbátinum, sum í 2013 gjørdi royndir fyri Havstovuna eftir skøtu við ymiskum húkastøddum á Føroya Banka.

Til nr. 3.
Í royndunum eftir skøtu á Føroya Banka, sum ein útróðrarbátur hevur gjørt í 2013 í samstarvi við Havstovuna, vórðu royndir gjørdar við smáum húkum og við stórum húkum (kalvahúkum). Báturin hevur verið fýra túrar. Fyrsta túrin vórðu 3.300 stórir húkar og 355 smáir húkar drignir, annan og triðja túrin 4.800 stórir húkar og 570 smáir húkar, og fjórða túrin vórðu drignir 6.400 stórir húkar og 760 smáir húkar.

Til nr. 4.
Tað er torført at svara spurninginum, um møguleiki er fyri at "undirfiska" fiskastovnar við tí fylgju, at hesir hava neiliga ávirkan á aðrar fiskastovnar, t.d. at havtaska etur tosk og hýsu. Eitt nú tí, at fiskiveiða er bara ein av nógvum faktorum, sum beinleiðis og óbeinleiðis hevur ávirkan á vistskipanina, og hvussu ymisku fiskastovnarnir eru fyri.

Spurningurin leggur upp til at loyva beinleiðis veiðu eftir havtasku á Føroya Banka, soleiðis at stovnarnir av toski/hýsu kunnu koma fyri seg aftur, tí átið frá havtasku minkar. Í hesum sambandi er týdningarmikið at vita, hvussu nógv er til av toski og havtasku á Føroya Banka. Ein stovnsmeting av havtasku við Føroyar vísir, at havtaskustovnurin sveiggjaði millum 9 og 19 túsund tons í tíðarskeiðinum frá 1999 til 2011, og var stovnurin umleið 11 túsund tons í 2011. Hetta er fyri landgrunnin og Føroya Banka tilsamans. Havstovan metir, at nøgdin av havtasku á Føroya Banka var góð 1000 tons í 2011, og er minkað nakað síðani. Nøgdirnar av toski eru størri, frá 2000 til 10.000 tons.

Kanningar vísa, at havtaska og toskur eta umleið líka ofta tosk, umleið ein tosk fyri hvørjar 50 ella 60 kannaðar magar. Havtaska kann eta umleið 12 % (í vekt) av toskastovninum á landgrunninum um árið (2001-2005). Toskur á landgrunninum etur somikið nógvan smáfisk, at tað hevur neiliga ávirkan á tilgongdina av smáfiski á landgrunninum. Ikki er greitt, hvussu nógvan smáfisk toskur etur á Føroya Banka, men tað er neyvan minni enn á

landgrunninum. Við tað, at tað er meira av toski enn av havtasku á Føroya Banka, metir Havstovan, at toskur hevur størri neiliga ávirkan á tosk á Føroya Banka enn havtaska.

Samanumtikið kann ein siga, at tað eisini eru onnur ting í vistskipanini enn viðurskiftini millum havtasku og tosk, sum hava týdning fyri tilgongd hjá toski og hýsu. Og tí er tað torført at siga, um møguleiki er fyri at "undirfiska" fiskastovnar við tí fylgju, at hesir hava neiliga ávirkan á aðrar fiskastovnar, t.d. at havtaska etur tosk og hýsu

Til nr. 5.
Fyrst er at siga, at eftir lógini um vinnuligan fiskiskap (§ 20) eru tvey sløg av royndarfiskiskapi. 1) Havstovan hevur loyvið at fremja vísindaligar fiskirannsóknir við egnum ella leigaðum fiskiførum. 2) Landsstýrismaðurin kann lata serstakt loyvi til royndarfiskiskap. (sí nærri á www.fisk.fo, undir "Royndarfiskiskapur").

Sum víst var á í svarinum til § 52a-fyrispurning nr. 13/2013, eru grundgevingarnar fyri, at royndarloyvið til havtaskugørn á Føroya Banka ikki eru latin eftir § 20, stk. 2 í lógini um vinnuligan fiskiskap síðani 1999, at Havstovan hevur mælt frá og/ella tí, at landsstýrismaðurin hevur gjørt av ikki at lata royndarloyvi til fiskiskap við gørnum á Føroya Banka.

Ein av høvuðsgrundunum til, at royndirnar við havtaskugørnum á Bankanum ikki vórðu tiknar upp aftur árini eftir 1999 var, at tað vísti seg, at royndirnar vóru til ampa fyri veiðu við línu. Her kann leggjast afturat, at í allar flestu royndarloyvum, sum verða latin við heimild í § 20, stk. 2, er ein standardtreyt, at royndarfiskiskapur ikki skal vera øðrum fiskiskapi til ampa, og skal um neyðugt víkja.

Havstovan upplýsir, at orsøkin til, at tey ikki hava gjørt royndir við gørnum á Føroya Banka er, at arbeiðsorkan er avmarkað. Hinvegin hevur Havstovan, við fíggjarligum stuðli frá Granskingarráðnum og Fiskivinnuroyndum, gjørt nógv við at kanna havtasku á føroyska landgrunninum í sambandi við eina PhD-verkætlan, m.a. royndir við gørnum. Lagt kann vera afturat, at eitt av endamálunum við royndarfiskiskapi er at útvega nýggja vitan um t.d. fisk, fiskastovnar og veiðihættir. Í sambandi við havtasku á Føroya Banka hevur Havstovan mett seg at hava nóg mikið av vitan til at kunna siga nakað um nøgdina av havtasku á Bankanum.

+ skjøl.

Jacob Vestergaard
landsstýrismaður

SKJØL

Úr veiðidagbók hjá "Nim" í royndum við havtaskugørnum á Føroya Banka frá 13/6-1999 til 12/9-1999. Kassar á uml. 60 kg

Nr.	Dato	Tosk	Hýsa	Upsi	Kalvi	Havtaska	Skøta	Hvasskvoysa	Tils.
1	19990613	1				2			3
2	19990613	2				6			8
3	19990613					3			3
4	19990614	1				5			6
5	19990614					3			3
6	19990614	1				3			4
7	19990618	2				1			3
8	19990618					3			3
9	19990618	1				2			3
10	19990619					6	4		10
11	19990619					10	2		12
12	19990622					6	3		9
13	19990622	2			1	14	1		18
14	19990622	3			1	15	5		24
15	19990622	3		1	1	16	1		22
16	19990622	1			1	13		1	17
17	19990629				1	9			10
18	19990629				1	4	2		8
19	19990629				1	11	2	1	16
20	19990629					11	1		14
21	19990630					6			6
22	19990630					7			8
23	19990630				1	7	1		9
24	19990704					4	19		23
25	19990704				1	3	23		27
26	19990704	1			3	9			13
27	19990704					8			8
28	19990704	1				6			7
29	19990705					5			5
30	19990705	1				11			12
31	19990711	1				5	10		16
32	19990711					8	10		18
33	19990711	1				7	10		18
34	19990711					2	2		4
35	19990711					6			6
36	19990712				1	3	2		6
37	19990712					10			10
38	19990712					12			12
39	19990714				1	10	3		14
40	19990714					4			4
41	19990714					7			7
42	19990717	1				11			12
43	19990717					6			6
44	19990717	1			1	12			14
45	19990718					14			14

Nr.	Dato	Tosk	Hýsa	Upsi	Kalvi	Havtaska	Skøta	Hvasskvoysa	Tils.
46	19990718					18			18
47	19990718					20			20
48	19990719					9			9
49	19990721				1	11			12
50	19990721					6			6
51	19990721	1			1	12	1		15
52	19990725					18			18
53	19990725					20			20
54	19990725					14			14
55	19990725					9			9
56	19990725					2	1		3
57	19990726					4			4
58	19990726					7			7
59	19990726					4			4
60	19990727					4			4
61	19990727					10			10
62	19990727					12			12
63	19990728					4			4
64	19990728				1	11			12
65	19990728	1				6	1		8
66	19990805					12	1		13
67	19990805	3			2	19			24
68	19990805					11			11
69	19990806	1				4	2		7
70	19990806					11			11
71	19990806					11			11
72	19990806					8			8
73	19990807					10			10
74	19990807					7			7
75	19990807					5	5		10
76	19990807	1				9	5		15
77	19990808					7	4		11
78	19990808				1	10			11
79	19990809	1				13			14
80	19990809	1			1	19			21
81	19990809					4			4
82	19990810					0			0
83	19990810					6			6
84	19990813					13	1		14
85	19990813	1			2	22			25
86	19990813	1				8			9
87	19990814					6	1		7
88	19990814					15	1		16
89	19990814					12	3		15
90	19990814				1	10			12
91	19990815	1				6			7
92	19990815	1				7			8
93	19990816	1				8			9
94	19990816					14			14
95	19990816					12			13
96	19990817					16			16

Nr.	Dato	Tosk	Hýsa	Upsi	Kalvi	Havtaska	Skøta	Hvasskvoysa	Tils.
97	19990817	1			1	16	1		19
98	19990817					10			10
99	19990818					8			8
100	19990818					6	1		7
101	19990821				1	18	3		22
102	19990821	1		4		7	1		13
103	19990822					9			9
104	19990822					13			13
105	19990822	1				13	2		16
106	19990823					27			27
107	19990823					17			17
108	19990823	1				14	6		21
109	19990823					11	3		14
110	19990824					14			14
111	19990824				1	18	3		22
112	19990825	1		4		7	1		13
113	19990825					9			9
114	19990825	1			1	9			11
115	19990828					17	2		19
116	19990828					26			26
117	19990828				1	15			16
118	19990828	1				24			25
119	19990829					20			20
120	19990829	1				16	5		22
121	19990829				1	16			17
122	19990830					21			21
123	19990830					34			34
124	19990831	1				15			16
125	19990831					18			18
126	19990831	1			1	15			17
127	19990831	1				8	4		13
128	19990901					24			24
129	19990901				1	12			13
130	19990901					10			10
131	19990904					21			21
132	19990904					34			34
133	19990904	1				15			16
134	19990904					18			18
135	19990905	1			1	15			17
136	19990905					30			30
137	19990905					18			18
138	19990905	1			1	15			17
139	19990905					30			30
140	19990905				2	16			18
141	19990906					21			21
142	19990906	1				16	3		20
143	19990906				1	16	1		18
144	19990907					16			16
145	19990907				1	22			23
146	19990907	1			1	10			12
147	19990908	1			1	10			12

Nr.	Dato	Tosk	Hýsa	Upsi	Kalvi	Havtaska	Skøta	Hvasskvoysa	Tils.
148	19990908					13			13
149	19990911	1			1	17			19
150	19990912					15			15
151	19990912					15			15
152	19990912					12	1		13
153	19990912	1			1	31			33
154	19990912	1				25			26
Tilsamans kassar		**58**	**0**	**9**	**43**	**1810**	**164**	**2**	**2094**
Tilsamans kg.		**3480**	**0**	**540**	**2580**	**108600**	**9840**	**120**	**125640**

FYLGISKJAL til spurning 2 í § 52a-fyrispurningi nr 17/2013: Veiða í royndum við ymiskum húkastøddum eftir skøtu á Føroya Banka í 2013.

Veida 10-12 januar 2013 Suður/vestari kantur		
		kg
Toskur	1	846
Toskur	1	774
Toskur	1	791
Toskur	1	778
Toskur	1	135
Toskur	2	665
Tilsamans toskur:		3989
Hýsa		1132
Upsi		77
Brosma		20
Longa	1	900
Longa	2	1734
Longa	3	121
Longa	4	3
Tilsamans longa:		2758
Havtaska		78
Skøta		2554
Kalvi	1	
Kalvi	2	
Kalvi	3	
Tilsamans kalvi:		0
Tilsamans		10608

Veiða 30. mai til 1. juni 2013 Suður/vestari kantur og eitt legg í norðara kant		
		kg
Toskur	1	1428
Toskur	2	22
Tilsamans toskur:		1450
Hýsa	1-2	329
Upsi		68
Brosma		
Longa	1	654
Longa	2	2690
Longa	3	271
Longa	4	14
Tilsamans longa:		3629
Havtaska		15
Skøta		1592
Kalvi	1	321
Kalvi	2	289
Kalvi	3	55
Tilsamans kalvi:		665
Tilsamans		7748

Veiða 19-12 juli 2013 Landsynnings kanturin		
		kg
Toskur	1	1384
Toskur	2	272
Tilsamans toskur:		1656
Hýsa	1-2	35
Upsi		15
Brosma		
Longa	1	1155
Longa	2	3081
Longa	3	146
Longa	4	7
Tilsamans longa:		4389
Havtaska		12
Skøta		2334
Kalvi	1	629
Kalvi	2	241
Kalvi	3	52
Tilsamans kalvi:		922
Tilsamans		9363

Veiða 4-7 september 2013 Norðari kantur		
		kg
Toskur	1	1343
Tilsamans toskur:		1343
Hýsa	1-2	38
Upsi		0
Brosma		
Longa	1	1959
Longa	2	2878
Longa	3	106
Longa	4	0
Tilsamans longa:		4943
Havtaska		15
Skøta		2991
Kalvi	1	358
Kalvi	2	184
Kalvi	3	17
Tilsamans kalvi:		559
Tilsamans		9889